

**Til alle repræsentanter i Danske Kirkers Råd, Økumenisk Forum
og Danske Kirkedage.**

**Referat for Årsmøde i Danske Kirkers Råd
lørdag den 2. juni 2018 13:00-16:00**

Sted: Svenska Gustafskyrkan. Folke Bernadottes Alle 4. 2100
København Ø

Danske Kirkers Råd
National Council of Churches in Denmark

Peter Bangs Vej 1D
DK-2000 Frederiksberg
Danmark
Tel + 45 3543 2943
Fax + 45 3887 1493

dkr@danskekirkestraad.dk

www.danskekirkestraad.dk

Giro 605 5710

Frederiksberg, den 2. juni 2018

Til stede: Karsten Bach (Alpha Danmark), Preben Brohus (Apostolsk Kirke), Per Beck (Baptistkirken i Danmark), Bent Hylleberg (Baptistkirken i Danmark), Lone Møller-Hansen (Baptistkirken i Danmark), Inge-Lise Lollike (Danmarks Økumeniske Kvindekomite), Lise Willer (Danske Baptisters Kvindenetværk), Mads Christoffersen (Danske Kirkers Råd), Mia Toldam Korsgård (Danske Kirkers Råd), Karen Bolette Berg (De Grønne Pigespejdere), Merete Pelle Poulsen (Den Danske Diakoniestiftelse), Sr. Anna-Mirjam Kaschner (Den Katolske Kirke i Danmark), Marija Krogh Iversen (Emmauskirken/Diakoniestiftelsen), Rasmus Bach Ottosen (FDF), Birger Nygaard (Folkekirkens Mellemkirkelige Råd), Birgitte Qvist-Sørensen (Folkekirkens Nødhjælp), Birthe Juel Christensen (Folkekirkens Nødhjælp), Levi Giversen (Frelsens Hær), Poul Kirk (Frikirkenet), Ralf Amstrup (Helsingør Stift), Hugo Martinussen (Himmelske Dage på Heden), Timothy Stewart (International Church of Copenhagen), Søren Dosenrode (Johanniterhjælpen), Poul Erik Knudsen (KFUM-spejderne), Erik Møllerup (Kirkefondet), Allan Juel Jensen (Kirkeligt Centrum), Mikael Wandt Laursen (Kirken i kulturcenteret), Søren Abildgaard (Landsforeningen af Menighedsråd), Anne Mie Skak Johanson (Mission Afrika), Finn Kier-Hansen (Missionforbundet), John Nielsen (Missionsforbundet), Thomas Stoor (Svenska Kyrkan), Ole Lennart Andersen (Viborg Stift), Aase Rønkilde Pedersen (Vor Frue Kirke), Gorm Simon Skousen (Y's Men Internation, Region Danmark), Peter Villadsen (Y's Men Region Danmark), Edith Vaihøj (Aalborg Stift), Peter Albek Noer (Aalborg Stift), Viggo Mortensen (Aarhus Universitet – Teologisk Fakultet), Jens Christian Meldgaard (KFUM/K), Jakob Rønnow (FDF), Flemming Kramp, Lisbet Christoffersen (RUC), Ingrid Ank (foreningen for Åndsfrihed), Dan Rosenberg Asmussen (Det Jødiske Samfund).

Årsmødet blev indledt med en samtale med fokus på religionslovgivningen og vilkårene for tro, åndsfrihed og religiøs praksis i Danmark. Ingrid Ank (formand for foreningen Åndsfrihed), Dan Rosenberg Asmussen (formand for Det Jødiske Samfund) og professor Lisbet Christoffersen (RUC) gav hver deres syn på temaet.

Her blev der bl.a. givet udtryk for vigtigheden i at forsvare den andens ret til at have sine synspunkter uanset, at man var uenige i dem. Åndsfriheden stækkes, når man vil indføre forbud i stedet for diskussion og oplysning. Den verserende debat om omskæring af drengebørn er med til at presse muslimer og jøder. Det har været af stor betydning, at Danske Kirkers Råd er gået ind i den debat og forsvaret retten til omskæring. De kommende år vil byde på andre eksempler på pres på religionsfriheden. De religiøse friskoler er allerede 'i kikkerten' og de første

stemmer for et forbud mod barnedåb er rejst i den offentlige debat. Arbejdet for tros- og åndsfrihed er påkrævet, og det vil ikke blive mindre vigtigt i de kommende år – tværtimod. Arbejdet for åndsfrihed handler imidlertid ikke om, at vi som religiøse alle er enige, men derimod om, at vi skal have modet til at diskutere forskellene trossamfundene i mellem. Det gælder også forhold internt i de enkelte kirkesamfund.

1. Velkomst ved Lone Møller-Hansen

2. Navneopråb

3. Valg af stemmetællere

Preben Brohus og Mia Toldam Korsgård fra sekretariatet blev valgt som stemmetællere.

4. Nyt fra

a. Sekretariatet ved generalsekretær Mads Christoffersen

Nyt om arbejdet på sekretariatet

Mads orienterede om arbejdet på sekretariatet det sidste år med de forskellige arbejdsgrupper, Rådet, Økumenisk Forum, Danske Kirkedage og det bredere netværk.

Orienteringen er vedlagt referatet.

b. Danske Kirkedage

- Styrelsen for Danske Kirkedage ved formand Poul Kirk

Poul Kirk orienterede om styrelsens arbejde på baggrund af Himmelske Dage 2016 og vores inspirationsrejse til Tyske Kirkedage 2017. I den sammenhæng har styrelsen drøftet, hvordan vi kan styrke Danske Kirkedage. Vi taber alt for megen viden ved hele tiden at skulle begynde forfra. Derfor vil vi arbejde for et permanent sekretariat efter Himmelske Dage på Heden. Styrelsen og Forretningsudvalget arbejder på en model for økonomisk støtte fra Kirkeministeriet. Den nye model vil betyde en udvidelse af styrelsen og samarbejdet, men også at øge frekvensen af Danske Kirkedage, således at det bliver hvert andet år i stedet for hvert tredje. Forsøgsperioden skal ske 2020-25. Vi ønsker at ansætte Anne Mie Skak Johanson, der er sekretær for Himmelske Dage på Heden, til at fortsætte som sekretær til den nye prøveperiode træder i kraft.

Forretningsudvalget og styrelsen undersøger, hvordan vi styrker Danske Kirkedage. Der er forskellige modeller i spil. Vi drøfter hvilken model, der er bedst for alle parter samt størrelsen på budgettet for Danske Kirkedage.

Der blev udtrykt ros til det arbejde, der gøres med Danske Kirkedage lige nu. Danske Kirkedage forbliver det officielle navn de kommende år. Men det løft, der er kommet fra Himmelske Dage i København tages med.

- Himmelske Dage på heden ved sekretær for den lokale komite Anne Mie Skak Johanson.

Orienteringen indledtes med en omdeling af folderen om Himmelske Dage. Folderen kan bestilles hos Anne Mie Skak Johanson (amjo@km.dk). Planlægningen er godt i gang og frivillige fra en bred vifte af kirker og organisationer er involveret. Der kommer

en hjemmeside, men den er først klar i efteråret 2018. Lige nu bruges Facebook og nyhedsmails som nyhedsformidling.

Under Himmelske Dage på Heden kommer der til at være aktiviteter rundt omkring i Herning; i kirker, på pladser og andre lokaliteter som f.eks. Kulturhuset og VUC samt Boxen.

Åbningsgudstjenesten kommer til at foregå på torvet med hundredvis af korsangere. Afslutningsgudstjenesten kommer til at foregå i Birk lidt uden for Herning Centrum. Man kan ikke bestille mad og overnatning. Det skal man selv sørge for. Men der arbejdes på at finde privat indkvartering. Der kommer en campingplads ude ved Messecenteret.

Udpluk fra programmet: Gudstjenester, debatter, bypilgrimsvandring, børneaktiviteter, folkekirkemøde, koncerter, værnspæster, kirkekaffebord, gospel, salmesang, bøn for nationen. DSUK holder deres 100 års jubilæum på Himmelske Dage. Olav Fykse Tveit (WCC), Humphrey Peters, Biskop Musa (LWF), Broder Aloïs (Taize) og Kardinal Arborelius (Sverige) er inviteret af organisationer og arbejdsgrupper og deltager alle. Der er et samarbejde med genbrugsforretninger om forskellige arrangementer.

Der kommer et stort show i Boxen under temaet 'Gå med' med forskellige kunstnere, sangere, kor m.m. Der skal gerne være 6-7000 deltagere.

Kirker og organisationer kan stadig sende program ind. Send til Anne Mie Skak Johanson (amjo@km.dk) eller Karin Vestergaard (kaev@km.dk).

Den 15. september afholdes der visionsdag i kulturhuset 'Huset 7' i Herning, hvor programmet drøftes.

- Himmelske Dage på Heden – økonomi ved kasserer Hugo Martinussen
Budgettet lyder på 6,5 mio kr. inkl løn til sekretær.
Indtægterne kommer bl.a. fra Kirkeministeriet, Viborg Stift, deltagergebyr, frikirkerne m.m. Finansiering af event i Boxen arbejdes der på særskilt.
Arbejdsgrupperne under Himmelske Dage på Heden har et budget for hver gruppe. Økonomien hænger lige akkurat sammen. Derfor kræver det, at alle bakker op – og går med!
Man kan købe billet til Himmelske Dage på Heden for kr. 395.
- Spørgsmål til Himmelske Dage på Heden
Der har tidligere været nogle højdepunkter, nogle problemstillinger, der har været samling om. Man vil vide, hvad det præcis er man inviterer store navne til. Tro, samfund og folkelighed er hovedordene for Himmelske Dage på Heden. Men det er også er en stor festival.

Der blev spurgt om, hvorvidt der er teatre med på Himmelske Dage. Anne Mie Skak Johanson undersøger om det er muligt at involvere dem – f.eks. Teamteateret.

Der var forslag om at renovere gamle cykler, man kunne låne på Himmelske Dage.

Skal man betale gebyr for deltagelse i gospelkor, hvis man allerede har betalt for deltagelse i Himmelske Dage? Der vil blive arbejdet på, hvordan man gør med deltagergebyr i den slags situationer.

Danmission har lovet at komme med sofaer til samtaler, således som det også skete ved Himmelske Dage i København.

Der er indsamling i frikirkerne til støtte for Himmelske Dage.

Gorm Skousen opfordrede til, at man søger Ys Men's regionsprojekt. Evt. man kan bruge af de 800.000 i Danske Kirkedages opsparing indtil udbetalingen kommer fra Ys Men - såfremt, der kommer tilsagn fra dem.

c. Arbejdsgrupperne

- **Grøn Kirke ved Mia Toldam Korsgård**

Der er pt 196 grønne kirker. Grøn Kirke har udarbejdet en strategi, som vil blive udført i de kommende år.

I oktober afholder Grøn Kirke en håbskonference i Bykirken i Odense. Der er både oplæg ved professorer og præster, der kommer med meditativ bønseance og musik med en blanding af rap, klassiske instrumenter og kor.

I øjeblikket har Grøn Kirke bl.a. fokus på kirkegårdene. I samarbejde med Roskilde Stift og Aalborg Stift har Grøn Kirke afholdt kurser om den bæredygtige kirkegård. Plant Håb-kampagnen fortsætter. Desuden arbejdes der med verdensmål og Himmelske Dage.

- **Frihed og lige vilkår ved Bent Hylleberg**

Bent Hylleberg, formand for arbejdsgruppen, orienterede fra arbejdet i udvalget med særlig henblik på, hvordan vi forbedrer vilkårene for kirkesamfundene uden for Folkekirken. Udvalget arbejder både med områder, der er med i den nye trossamfundslov og områder, der ikke er – som f.eks. tavshedspligt. Vi skal fortsat arbejde med at gøre opmærksom på, hvordan kirke og tro positivt bidrager til samfundet.

- **Økumenisk dialog og dannelse ved Mia Toldam Korsgård**

Der er nu nedsat en arbejdsgruppe på 16 mænd og kvinder, efter at vi i Rådet og Økumenisk Forum har arbejdet med at formulere den videre vej frem. Arbejdsgruppen består af repræsentanter fra forskellige kirker og kirkelige organisationer. Det er godt at se, at der heriblandt er mange fra de kirkelige børne- og ungdomsorganisationer. Der er både medlemmer, der kender og ikke kender arbejdet i Danske Kirkers Råd. Sarah Ziethen (fra Roskilde Domkirke) er valgt som formand for gruppen.

Arbejdet har 5 overordnede fokusområder: Unge, den levende samtale, akademisk læring, handlingsfællesskaber og den lokale økumeniske bevidsthed. Der er nedsat 3 projektgrupper med fokus på målene omkring unge og handlingsfællesskaber.

Det blev bemærket, at vi skal være opmærksomme på, at trossamtalerne er økumeniske i sit udgangspunkt. Det er netop det, der er målet for arbejdet.

5. Opfølgning på Trossamfundsloven

Obligatorisk kursus for vielsesforrettere m.m.

Mads orienterede om forretningsudvalgets og sekretariatets arbejde med den praktiske implementering af Trossamfundsloven – herunder det obligatoriske kursus for vielsesforrettere. Der er nogen uklarhed om, hvorvidt kurset også gælder for vielsesforrettere med stående vielsesbemyndigelse.

- *Forretningsudvalget er i løbende dialog med Kirkeministeriet.*
- *Spørgsmål og eksempler fra kirkesamfundene kan sendes til Danske Kirkers Råds sekretariat.*

6. Godkendelse af skriftlig årsberetning

Årsberetningen og dens format blev drøftet.

Vi skal lægge de enkelte historier fra årsberetningen på hjemmesiden. Årsberetningen er måske et for stort arbejde i forhold til, hvor mange der læser den. Det er fint med den elektroniske bladrefunktion.

Det er godt at sende med ud, når man skal gøre opmærksom på, hvad Danske Kirkers Råd er.

Der er altid en opgave i at tage arbejdet med tilbage til sin kirke/organisation. Derfor er de indledende oversigtsartikler gode at sende til sin bestyrelse m.m.

- *Årsberetningen blev godkendt*

7. Valg

a. Valg til Forretningsudvalget

På valg:

- Lone Møller-Hansen, Baptistkirken. Genopstillede ikke.
- Tonny Jacobsen, Pinsekirken. Genopstillede.

Baptistkirken opstillede Bent Hylleberg. Hylleberg har været engageret i årtier i det økumeniske arbejde.

- *Bent Hylleberg er valgt til Forretningsudvalget*

Valgår: Biskop Henrik Stubkjær (2016), Biskop Peter Fischer-Møller (2016), Thorsten Rørbæk (2016), Biskop Czeslaw Kozon (2017), Aase Rønkilde (2017), Tonny Jacobsen (2018) og Bent Hylleberg (2018).

b. Valg til Stående Udvalg

To medlemmer var på valg:

- Christian Frovin, Y's Men træder ud før tid. Der skulle således findes en for 2 år
- Karen-Bolette Berg, De Grønne Pigespejdere. Genopstillede

Der blev holdt valg til Stående Udvalg: Birthe Juel Christensen, Folkekirkens Nødhjælp, og Gorm Skousen, Ys Men stillede op. Desuden genopstillede Karen-Bolette Berg.

- *Birthe Juel Christensen blev valgt for 3 år*
- *Karen-Bolette Berg blev valgt for 2 år*
- *Gorm Skousen blev ikke valgt.*

Valgår for Stående Udvalg: Jakob Rønnow, FDF (2017), Karen-Bolette Berg (2018 for 2 år), Thorsten Rørbæk, KFUM/K (2016), Pia Duebjerg Andersen, Baptisternes Kvindenetværk (2016) og Birthe Juel Christensen, Folkekirkens Nødhjælp (2018).

c. Valg til Styrelsen for Danske Kirkedage

Indledning ved formand for styrelsen Poul Kirk

På valg:

- Morten H. Sørensen, KFUM & KFUK. Genopstiller ikke

Desuden skulle vælges foreløbigt for 1 år afløser for:

- Henrik Bang Bjørge, Den Katolske Kirke.
- Bitten S. Kjær, FDF

Poul Kirk indledte med en tak til de afgangende repræsentanter Henrik Bang Bjørge og Morten H. Sørensen.

- *Poul Kirk er valgt som formand i stedet for konstitueret formand*
- *Jens Christian Meldgaard (under KFUM/K) vælges som repræsentant for 3 år*
- *Kaare H Nielsen, Den katolske Kirke, vælges for 1 år*
- *Rasmus Ottesen, FDF, er valgt for 1 år.*

Valgår: Formand Poul Kirk, Frikirkenet (2016), Søren Abildgaard, Landsforeningen af Menighedsråd (2017), Kaare H. Nielsen, Den katolske Kirke (2018 for 1 år), Rasmus Ottesen (2018 for 1 år), Jens Christian Meldgaard (2018)

d. Valg til Folkekirkens Nødhjælps Råd

Danske Kirkers Råd har tre repræsentanter siddende i FKNs Råd. Man sidder i Rådet for 3 år ad gangen. På valg:

- Maria Andersen. Frelsens Hær. Genopstillede.
- Ulla Pinborg. Den katolske Kirke. Genopstillede.
- Pia Duebjerg Andersen. Baptistkirken. Genopstillede.

Alle kirkesamfund er velkomne til at finde kandidater.

- *Alle tre blev genvalgt*
- e. Valg af Danske Kirkers Råds repræsentant i Bibelselskabets repræsentantskab
Danske Kirkers Råd kommer med i Bibelselskabets repræsentantskab fra den 31. maj 2018. Vi skal have fundet en person til at repræsentere Danske Kirkers Råd fremover.
  - *Jens Christian Meldgaard vil fremover repræsentere Danske Kirkers Råd*

8. Økonomi ved kasserer Aase Rønkilde Pedersen

- a. Godkendelse af revideret regnskab 2017 (vedhæftet)
Forretningsudvalget har underskrevet regnskabet i Årsberetningen. Årsmødet skal godkende det.
Aase Rønkilde indledte med at takke Maria Pedersen, Preben Brohus og Mads Christoffersen for det gode samarbejde og grundige bogføringsarbejde.

Aase Rønkilde gennemgik regnskabet med særligt fokus på enkelte områder. Vi kom ud med et overskud i 2017, der således vil forøge egenkapitalen.

- *Årsregnskabet 2018 blev enstemmigt godkendt*

- b. Valg af revisor
Forretningsudvalget indstiller til, at vi fortsætter med MER Revision, som vores revisor.
  - *MER Revision fortsætter som revisor for Danske Kirkers Råd.*

9. Kommende møder

Rådsmøde:	29 august 2018 kl. 15-18
Fællesmøde:	3 november kl. 10-16 i København
Årsmøde:	Dato og sted skal findes for 2019.
FU-møder:	16 august 10-13 9 oktober 10-13 12 december 10-13

10. Kommende arrangementer

14-17 juni:	Folkemødet på Bornholm
12 september:	Grøn Kirke Kursus i Aalborg
15 september:	Temadag for Himmelske Dage, Herning.
24 oktober:	Grøn Kirke: Håbskonference, Odense

Læs mere på www.danskekirkersraad.dk

11. Eventuelt

Peter Noer, Aalborg Stift, opfordrede til, at Danske Kirkers Råds deltager på Kulturmødet i august.